

BROCHURE CHINCHILLA'S

Een beknopte visie op aanschaf en verzorging ...

©
Auteur:
Ellen Mulder,
voorzitter Stichting Vida Nueva

ALGEMEEN

Signalement en enkele wetenswaardigheden

Wetenschappelijke naam	: Chinchilla lanigera
Familie	: Chinchillidae (wolmuizen)
Oorsprong	: het Andesgebergte in Zuid-Amerika (Chili, Peru, maar ook Bolivia, Ecuador en het noorden van Argentinië)
Levensverwachting	: 15-22 jaar bij een goede en consequente verzorging
Gewicht	: 500-750 gram
Lichaamslengte	: 25-35 cm (romp) + staart van 13-20 cm
Kleur	: wildkleur (standaardgrijs) en een verscheidenheid aan mutaties
Soort staart	: pluimstaart
Lichaamstemperatuur	: ca. 37 graden
Geslachtsonderscheid	: de ruimte tussen penis en plasbuis. Deze is bij een bokje 1cm. en bij een vrouwtje vrijwel nihil
Geslachtsrijpheid	: bokjes vanaf 12 weken, vrouwtjes vanaf 6 maanden
Cyclus	: ca. 28 dagen
Bronst	: 3-4 dagen
Fokrijpheid vrouwtje	: vanaf 10 maanden
Draagtijd	: ca. 111 dagen
Nestgrootte	: 1-4 jongen, volledig behaard en met de oogjes open (zogenaamde nestvlieders)
Speenleeftijd	: 8-10 weken
Omgevingstemperatuur	: aanbevolen temperatuur: rond de 18 graden C
Bioritme	: chinchilla's zijn schemer- en nachtactief.

U OVERWEEGT CHINCHILLA'S AAN TE SCHAFFEN?

Waar begint u aan?!

Zoals eigenlijk voor alle diersoorten geldt, geldt voor exoten wel heel in het bijzonder: bezint eer ge begint!
Een chinchilla is geen wegwerpartikel, maar een levend wezen dat met liefde en respect dient te worden behandeld.

Een chinchilla kan wel 20 jaar oud worden. Het is dus verstandig om u tevoren serieus af te vragen of u wel voor zo lange tijd 'gebonden' wilt zijn. De zorg voor het dier is een dagelijks terugkerend gebeuren. Chinchilla's maken gigantisch veel troep en het is niet makkelijk om ze in vakantieperiodes op verantwoorde wijze onder te brengen. Daarnaast zijn met de aanschaf en verzorging van chinchilla's de nodige kosten gemoeid. Zo dient u o.a. rekening te houden met de aankoop van een extra ruime kooi.

Kant en klare kooien zijn niet alleen behoorlijk prijzig, maar ze moeten ook nog eens helemaal worden ingericht. Materialen om zelf een chinchillaverblijf te maken zijn al evenmin goedkoop. En of u nu besluit tot de eerste optie of tot de laatste: er zullen daarnaast ook nog allerlei accessoires moeten worden aangeschaft (zie ons 'boodschappenlijstje' verderop in deze brochure).

En wat te denken van frequent terugkerende zaken zoals benodigdheden (pellets, bodemstrooisel, hooi, prijzig badzand -foto-, knaagsteen, wilgentakjes en allerlei andere extraatjes)? Wat dat betreft zijn chinchilla's, zowel in aanschaf als in onderhoud, duurder dan een konijn of cavia. Om over de kosten die u kwijt bent voor een simpel bezoekje aan een ervaren dierenarts maar niet eens te spreken!

Zo zijn er misschien wel meer feiten en omstandigheden waar u in uw enthousiasme niet ogenblikkelijk aan denkt. Vandaar ons advies: neemt u vooral eens rustig onze '**checklist**' door. Aan de hand daarvan kunt u eenvoudig vaststellen of chinchilla's als huisdier wel in uw gezinssituatie passen. De checklist is te vinden op onze website www.chinchillavraagbaak.nl

Een gewetensvraag....

Wie willen er eigenlijk chinchilla's? U (en uw eventuele partner) of uw kind(eren)? Wij adviseren u namelijk met klem om nimmer chinchilla's aan te schaffen puur voor de kinderen.

U moet het zelf ook echt leuk vinden.

Als de kinderen erop uitgekeken raken, bent u als volwassene immers 'de klos'. Of, om het met andere woorden te zeggen: ú blijft verantwoordelijk voor het welzijn van de diertjes.

Breng kinderen dus, zoveel als mogelijk, verantwoordelijkheidsgevoel bij.

Uw kinderen willen chinchilla's: dan zullen zij er **onder alle omstandigheden** goed voor moeten zorgen. Ook als zij een keertje geen zin hebben....

Uiteraard mag u de verantwoording voor de verzorging niet **volledig** bij uw kinderen leggen.

U bent **eind**verantwoordelijke. Dit betekent dat u er iedere dag op toe moet zien dat uw kids zich aan de gemaakte afspraken houden.

M.a.w. ú bent degene die iedere avond controleert of de chinchilla's over schoon water, vers hooi, voldoende voer en schoon badzand beschikken en of het bodemstrooisel aan vervanging toe is. Het mag niet zo zijn dat onschuldige dieren de dupe worden van nalatigheid of nonchalance van uw kinderen.

U WILT NOG STEEDS CHINCHILLA'S ?

U heeft dus plaats voor een grote kooi?

Chinchilla's zijn namelijk bijzonder actief en hebben veel ruimte nodig. Vida Nueva hanteert als minimale (interne) hokmaat voor twee chinchilla's (breedte x diepte x hoogte) 67 x 54 x 100/120 cm.

De meeste kant en klare kooien voor knaagdieren zijn **niet** geschikt voor chinchilla's. Chinchilla's hebben vlijmscherpe tandjes en knagen zich in 'mum van tijd overal doorheen. Kunststof onderbakken zijn voor deze diertjes taboe, evenals kunststof plateautjes, buizen, zandbaden en voerbakjes.

De meest geschikte kant en klare kooien voor chinchilla's zijn de geheel metalen vogelvolières van Ferplast, zoals de Brio (foto), de Maxi, de Mito, de Duetto en de Rondo. Ook de Orlux kooien voldoen aan de door ons gestelde eisen.

Helaas worden nog wel eens te smalle volières aangeschaft, zoals de Ferplast Aria en de Terenziani 1005 met grote schuifdeur. Deze zijn uitsluitend geschikt voor degoes, ratjes of kleine zangvogeltjes.

Ten onrechte wordt nog steeds verondersteld dat een chinchillakooi vooral hoog moet zijn. Dit is een bijna niet uit te roeien misverstand. Een chinchillakooi moet namelijk vooral **breed** zijn. Eigenlijk kunt u nog

het beste zelf een kooi maken, bijv. van MDF-panelen, met aan de voorzijde (onderaan) een strook glas en daarboven een dubbele deur (raamwerk, voorzien van nertsengaas).

U VRAAGT, WIJ DRAAIEN.....

(oftewel de meest gestelde vragen door aspirant chinchillaliefhebbers)

● Hoe kan ik het beste de kooi inrichten?

De kooi moet vooral over voldoende zitplankjes beschikken, zowel langs de zijwanden als tegen de achterwand. Deze planken, bijvoorbeeld voorzien van metalen hoekprofiel, kunnen het beste over de gehele breedte en diepte van de kooi dóórlopen. De chinchilla's kunnen dan eenvoudig (t.w. trapsgewijze) tot boven in de kooi komen. De plankjes mogen onder geen beding te klein zijn.

Op internet staan voorbeelden van kooien waarvan de wanden met plankjes veel weg hebben van (oefen)klimwanden voor bergbeklimmers. Het zal u duidelijk zijn dat deze kleine plateautjes volkomen ongeschikt zijn voor uw chins. De dieren kunnen hierop niet eens (zoals op de foto) fatsoenlijk naast elkaar zitten!

Als deze plankjes in een later stadium ook nog worden aangeknaagd, zal zelfs een chinchilla in zijn eentje hierop nauwelijks zijn evenwicht kunnen bewaren. Het valt dan ook te betreuren dat dit voorbeeld van een uitgesproken chin-onvriendelijke kooi tot dusverre nog zoveel navolging heeft gehad ☹.

Als bodembedekking voor het chinchillaverblijf adviseren wij houtvezel of beukensnippers. In beide gevallen geldt dat u het beste kunt kiezen voor de fijne uitvoering van deze producten. Houtvezel heeft als voordeel dat het goed absorbeert, beukensnippers nemen iets minder goed op, maar veroorzaken minder stof.

De kooi dient regelmatig (tenminste één keer per week) volledig te worden schoongemaakt. Hoe vaak precies, hangt o.a. af van de grootte van de kooi en het aantal chinchilla's dat u erin huisvest.

Omdat chinchilla's doorgroeende snijtanden hebben, is de aanwezigheid van voldoende knaagmateriaal (foto) uitermate belangrijk.

Een knaagsteen (geen witte uit de dierenwinkel - deze is vaak te zacht - maar een stevig stuk gasbeton van de bouwmarkt) is een vereiste.

Ook verse wilgentakjes, dikke boomtakken en/of -stronken mogen in de kooi niet ontbreken.

Duur, maar uitermate

duurzaam en decoratief, is wortelhout of kienhout. U kunt dit kopen bij de aquariumafdeling van de meeste dierspeciaalzaken. Daarnaast kunt u het verblijf inrichten met diverse soorten grote stenen.

Verder hebben chinchilla's, een zandbad nodig. Dit stofbad wordt niet alleen genomen om de vacht los en vrij van vet te houden, maar ook om stress af te reageren. Het enige zand dat als badzand in aanmerking komt, is chinchillazand.

Laat u vooral niet overhalen om (het goedkopere) volièrezand aan te schaffen. Dit is te scherp en beschadigt de vacht.

Een grote roestvrijstalen voerbak voor honden (foto) of een grote glazen of aardewerk ovenschaal is geschikt om het zand in te doen.

Omdat chinchilla's de neiging hebben om in hun zandbad te keutelen en soms zelfs te plassen, dient het badzand iedere dag te worden gezeefd. Afhankelijk van de hygiëne van de diertjes, dient u het zand wekelijks of om de 14 dagen totaal te vervangen.

Chinchilla's hebben, zoals de meeste dieren, behoefte aan een schutplek of slaaphuisje.

U kunt hiervoor het beste een aardewerk kruik gebruiken of een houten, ongeverfd slaaphuisje met een plat dak (foto) .

Als speelgoed en ter afleiding, kunt u lege wc-rolletjes, een kartonnen doosje of een wilgentenen knaaghuisje geven.

Vooral w.c. rolletjes gevuld met hooi vallen - zowel letterlijk als figuurlijk - bijzonder in de smaak.

Kunststof attributen zijn in een chinchillakooi taboe. Dit geldt ook voor de zogenaamde driehoekige w.c.'s voor kleine knagers die u in hun plashoek kunt zetten. De diertjes gaan er - hoe kan dit ook anders? - geheid aan knagen.

Het gevaar schuilt hem vooral hierin, dat niet al het fijne slijpsel dat bij het knagen wordt geproduceerd in het bodemstrooisel terecht komt. De chinchilla's krijgen er bijna altijd wel iets van binnen. Dit kan grote schade aanrichten aan de slokdarm, de maag en het darmstelsel.

• Kan ik één of moet ik meer chinchilla's aanschaffen?

Over deze vraag kunnen we kort zijn: als het welzijn van de chinchilla u serieus ter harte gaat, heeft u eigenlijk geen andere keuze dan tenminste twee dieren aan te schaffen.

Een chinchilla alleen is - wat er ook in het chinchillawereldje wordt beweerd - geen optie. Chinchilla's zijn uitgesproken groepsdieren (foto).

Een chinchilla die alleen wordt gehouden zal, ongeacht de aandacht die hij krijgt, niet gelukkig zijn. Overdag moet het diertje immers met rust worden gelaten en 's nacht, juist als het actief is, ligt u in uw bed. Dat zullen - bijna onvermijdelijk - lange, eenzame nachten worden voor uw chin.....

We kunnen dan ook niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is dat uw chinchilla een maatje heeft om 'chinchilladingen' mee te doen.

Kort door de bocht: u kunt beter **geen** chinchilla aanschaffen dan één chinchilla.

Indien u toch besluit slechts één chinchilla te houden, plaats het diertje dan vooral niet in een bijkeuken, schuurtje of slaapkamer, maar zet hem gezellig in de woonkamer, zodat hij nog wat 'aanspraak' heeft. Buiten de woonkamer zal de chinchilla snel worden 'vergeten'.

Door te weinig prikkels van buitenaf, zal het diertje afgestompt raken en zich heel ellendig voelen. Een eenzame chinchilla kan op den duur gedragsstoornissen ontwikkelen en wordt over het algemeen eerder ziek dan een chinchilla die een maatje heeft.

Gevoelens van eenzaamheid kunt u enigszins ondervangen door uw chinchilla een (veilig) knuffelbeest in zijn kooi te geven. Sommige chinchilla's vinden veel steun aan zo'n knuffel en gaan er overdag lekker tegenaan slapen (foto).

• Waar kan ik het beste voor kiezen: mannetjes, vrouwtjes of een koppeltje?

Voor alle de drie opties is eigenlijk wel iets te zeggen. Het combineren van twee chinchilla's van hetzelfde geslacht is goed mogelijk.

U kunt zonder problemen twee mannetjes of twee vrouwtjes bij elkaar zetten.

Het voordeel van een dergelijke combinatie is, dat u geen kans loopt op ongewenst nageslacht.

Mannetjes zijn over het algemeen nieuwsgieriger en meer ondernemend dan vrouwtjes. Ze zullen ook iets sneller vertrouwd raken met u als eigenaar.

N.B.

De combinatie van twee ongecastreerde mannetjes (vader/zoon of twee broertjes) gaat slechts onder één voorwaarde goed, namelijk dat er geen vrouwtjes in dezelfde ruimte staan!

Ook al staan deze dames in de andere hoek van de kamer, de heren zullen hen zeker ruiken en de competitie met elkaar aangaan. In het laatste geval kunt u hen het beste laten castreren.

De combinatie van twee vrouwtjes geeft eigenlijk zelden problemen. Het is goed mogelijk om een moeder met een dochter of twee zusjes samen te houden. Tijdens de bronst wil echter nog wel eens irritatie ontstaan. Sommige vrouwtjes willen dan echt gedekt worden en dringen zich, bij afwezigheid van een mannetje, op aan het andere vrouwtje. Niet ieder vrouwtje is daarvan gediend. Gelukkig duurt de hierdoor ontstane disharmonie zelden langer dan 1 of 2 dagen.

De leukste en beste combinatie is nog altijd een koppeltje. De chemie tussen een mannetje en een vrouwtje (foto) is in de regel net iets beter (hechter) dan die tussen twee dieren van hetzelfde geslacht.

Om nageslacht te voorkomen, doet u er goed aan het bokje te laten castreren. Dit dient echter wel te geschieden door een dierenarts die daar voldoende ervaring mee heeft.

De kosten van een castratie bedragen rond de € 50,-. Op zich mag dit geen rol spelen. Immers als u onverhoopt met uw chinchilla naar de dierenarts moet, dan bent u een dergelijk bedrag al bijna kwijt alleen aan het consult en de medicijnen.

We kunnen ons echter goed voorstellen dat u misschien wel wat opziet tegen de ingreep op zich. Immers ook al gaat het om een routinehandeling: iedere operatie brengt een zeker risico met zich mee.

Er zal de eerste twee dagen dan ook zondermeer iemand bij u thuis aanwezig moeten zijn om de patiënt in de gaten te houden. De hechtingen kunnen namelijk worden stukgebeten of de wond kan gaan ontsteken.

Ook komt het nogal eens voor dat het bokje vanwege alle emoties en stress verstopping krijgt. Dit kan, als het probleem niet tijdig wordt opgemerkt, binnen enkele dagen fataal aflopen....

Wilt u deze toestanden liever allemaal niet? Heel begrijpelijk! Als alternatief kunnen wij slechts de aanschaf van een koppel of gezin uit ons opvangcentrum bepleiten ☺.

Alle bokjes bij Vida Nueva zijn namelijk gecastreerd en leven in perfecte harmonie met de overige gezinsleden.

• Hoe kan ik het verschil zien tussen een mannetje en een vrouwtje?

Een vuistregel bij het bepalen van het geslacht is: hoe groter de afstand tussen de plasbuis en de anus, des te groter de kans dat u een bokje (foto) in handen heeft.

Bij een vrouwtje liggen de plasbuis en de anus namelijk direct tegen elkaar aan. Bij een volwassen vrouwtje is duidelijk een smal gleufje/streepje te zien tussen de plasbuis en de anus. Dit is de door een bronstprop afgesloten vagina, tevens geboortekanaal.

Tijdens de bronst staat dit gleufje wat open. In zeldzame gevallen kan een wat bloederige afscheiding worden waargenomen.

Niet alleen bij een volwassen bokje, maar zelfs bij een pasgeboren jong, is goed te zien wanneer het om een mannetje gaat. U dient hiertoe de plasbuis van de baby voorzichtig met uw vinger in de richting van de borstkas te manipuleren. Bij een bokje zal al gauw enkele millimeters ruimte tussen anus en plasbuis te zien zijn.

• Is het verstandig om een nestje te laten komen?

Gezien het enorme overschot aan chinchilla's - met name in Nederland – en de positie van de diverse opvangcentra die hierdoor overvol zitten: nee!

Stichting Vida Nueva staat op het standpunt dat een nestje slechts verantwoord is als dit ten doel heeft het gezinnetje 'compleet' te maken.

Dit betekent dat de jongen na hun geboorte in principe bij de ouders blijven en dat zowel de vader als eventuele mannelijke nakomelingen, tijdig worden gecastreerd.

Voor het volwassen bokje is het juiste tijdstip voor castratie het moment waarop de zwangerschap van het vrouwtje een feit is. Hierbij is het uitermate belangrijk dat het te castreren bokje in gezelschap van zijn drachtige vrouwtje verkeert als hij naar de kliniek wordt gebracht. Dit om relatieproblemen na de ingreep te voorkomen.

N.B.

Niet ieder koppeltje mag zomaar een nestje krijgen! Foute combinaties, c.q. omstandigheden zijn :

- vader/dochter
- moeder/zoon
- broer/zus
- wit x wit
- velvet x velvet
- chinchilla's met een erfelijke afwijking (gebitsprobleem, hartafwijking, vachtbijten, etc.)
- chinchilla's waarvan de achtergrond onbekend of dubieus is.

Om inteelt tegen te gaan is het extra belangrijk dat een eventueel geboren zoon tijdig wordt gecastreerd.

Deze ingreep kan al plaats vinden op een leeftijd van circa 14 weken.

Ook hier geldt dat het hele gezin mee moet naar de dierenarts als deze ingreep gaat plaatsvinden.

• Kunnen chinchilla's samen met andere knaagdieren in een kooi?

Bij sommige particulieren en ook in dierenwinkels, zien wij wel eens dat chinchilla's samen worden gehuisvest met andere knaagdieren, zoals cavia's, degoes (foto) en gerbils.

Dit raden wij ten zeerste af !

Chinchilla's en andere knaagdieren spreken niet dezelfde taal en hebben vaak ook een geheel ander bioritme.

Ook het voedsel verschilt van samenstelling. Chinchilla's hebben een schraal menu nodig. Het voer van de meeste andere knaagdieren is te rijk en te vet.

Dus, hoe leuk en aandoenlijk de verschillende diertjes er samen ook uit zien, laat u niet verleiden: vroeg of laat zal een dergelijke match eindigen in wederzijdse irritatie, gestoord gedrag of ziekte.

• Hoe is het gedrag van chinchilla's?

Chinchilla's zijn zeer sociaal en leven bij voorkeur in een groep (gezin). Hier heerst een duidelijke hiërarchie. Het oudste vrouwtje is doorgaans de baas. Bij chinchilla's van het gelijke geslacht, bepaalt het karakter de rangorde.

De hoogste in rangorde verdringt zich doorgaans als eerste bij het pas gevulde voerbakje en wentelt zich als eerste in het schone zandbad. Ook bij het slapen kan de rangorde tot uiting komen.

De hoogste in rangorde (foto) leunt dan meestal op de lagere in rangorde of hangt compleet over hem of haar heen.

'Rijden' op de ander is eveneens een teken van dominantie. Dit gedrag kan soms al worden waargenomen bij baby's van nog geen uur oud.

Chinchilla's communiceren niet alleen via lichaamstaal, maar 'praten' ook met elkaar.

Zo zijn er o.a. de aandoenlijke geluidjes tussen moeder en baby's, als ook de gezellige contactgeluiden tussen geliefden.

• Kunnen chinchilla's tams worden?

Chinchilla's kunnen heel tam worden.

Het tam maken van chinchilla's is een leuk en boeiend proces, waarin geduld van u als eigenaar bijna altijd wordt beloond.

Bepalend voor de mate van succes zijn niet alleen het karakter, de ervaringen of de leeftijd van de dieren zelf, maar ook de sfeer in huis, uw lichaamstaal en de wijze waarop u uw stem gebruikt.

Chinchilla's zijn gevoelige dieren. Als de sfeer in huis niet goed is (ruzie tussen man en vrouw, tussen ouders en kinderen of tussen kinderen onderling) pikken chinchilla's dit ogenblikkelijk op.

Ook geur speelt een belangrijke rol. Als u wekelijks van aftershave of parfum zou veranderen, loopt u - zeker in het begin - het risico dat uw chinchilla's u niet direct herkennen en in verwarring raken.

Door chinchilla's vanaf de eerste dag regelmatig aan uw handen te laten ruiken (foto), c.q. op uw handen te laten stappen (zonder deze direct naar u toe te trekken!) wordt geleidelijk een vertrouwensband opgebouwd.

Chinchilla's vinden het prettig als u op opgewekte toon tegen hen spreekt. Zij beschouwen dit als een aanmoediging om verder te gaan.

Vooraf bokjes zullen in dit opzicht snel initiatieven tonen.

Ter ondersteuning van dit proces kunt u hen paaien, c.q. belonen met een lekker rozijntje of een klein stukje droge cracker.

• Kan ik mijn chinchilla's laten loslopen in huis?

Ja, mits u passende maatregelen neemt om de chinchilla's te behoeden voor mogelijke gevaren.

Loslopen betekent voor chinchilla's een gevoel van ultieme vrijheid. Als u ziet hoezeer de dieren hiervan genieten, kan het bijna niet anders of u geniet met hen mee. Echter aan het los laten lopen zijn wel enkele voorwaarden verbonden, namelijk:

- de ruimte moet óf volledig 'chinproof' zijn, m.a.w. vrij van zaken die gevaar kunnen opleveren.
Zie ook onze webpagina 'Gevaren in huis' op onze website www.chinchillavraagbaak.nl
- óf u neemt slechts enkele provisorische maatregelen en verliest vervolgens de chinchilla's **geen moment** uit het oog.

Om de chinchilla's na afloop van hun uitje (foto) zonder klopjacht te laten terugkeren in hun kooi, moet u vooral zorgen dat de kooi aantrekkelijk voor hen blijft.

U kunt dit o.a. doen door hen **in** de kooi te belonen met iets lekkers of door hun nieuwsgierigheid te prikkelen met iets nieuws (b.v. een klein kartonnen doosje met een verrassing erin, nieuwe wilgentakjes, etc).

Vermijd het om het kooideurtje direct achter hen te sluiten, maar blijf even op uw hurken bij de opening van de kooi zitten. Daarna kunt u onopvallend het deurtje dichtdoen.

• Wat eten chinchilla's?

Bijna over geen enkel onderwerp lopen de standpunten zo uiteen als over de voeding van chinchilla's. Stichting Vida Nueva is van mening dat droog, geurig en stengelig hooi (foto) het belangrijkste bestanddeel vormt voor een verantwoord chinchillamenu.

Om die reden krijgen de in onze opvang aanwezige chinchilla's altijd aan het eind van de middag hooi en worden de pellets pas aan het begin van de avond verstrekt. De dieren worden dan min of meer gedwongen met het hooi te beginnen.

Wij kiezen uitdrukkelijk voor pellets en niet voor gemengd chinchillavoer omdat pellets alle voor een chinchilla essentiële bestanddelen bevatten. Het is dus 'compleet' voer.

Hierbij is het voor het diertje onmogelijk om selectief te gaan eten.

Overtuig u er wel van dat u bij schepvoer inderdaad chinchillapellets krijgt en dat u geen cavia- of konijnenpellets in uw maag gesplitst krijgt.

Dagelijks dient vers water te worden verstrekt, bij voorkeur uit een flesje met drinknippel en druppelstop.

Drinkbakjes worden makkelijk omgegooid en raken snel vervuild.

Het flesje dient wel zodanig te worden opgehangen dat het niet van binnenuit kan worden stukgebeten.

U kunt het flesje beschermen door op de plaats waar het moet hangen, een langwerpig stukje gaas aan het traliewerk te bevestigen.

Als extraatje mag u (uit de hand) een piepklein stukje wortel, witlof, appel, paprika, peterselie of soepstengel geven. Ook een ongezwavelde (= donkerbruine) rozijn of een ritselende korenaar wordt door de diertjes zeer op prijs gesteld.

• Worden chinchilla's snel ziek?

Bij een goede en consequente verzorging zal een chinchilla niet snel ziek worden. Chinchilla's zijn wel erg gevoelig voor stress. De belangrijkste stressveroorzakers zijn (net als bij mensen): verstoring van het bioritme, verandering van omgeving, scheiding, woede, pijn, angst en verdriet.

Hoewel u alles in het werk moet stellen om stress bij uw chinchilla's zoveel mogelijk te voorkomen, mag er in uw huis verder normaal worden geleefd. M.a.w. u kunt overdag rustig stofzuigen, de radio aan hebben, bezoek ontvangen, met uw hond spelen of de kooi schoonmaken.

Als chinchilla's zich eenmaal veilig voelen, slapen ze na verloop van tijd bijna overal doorheen.

• Welke ziekten komen het meest voor?

De meest voorkomende ziekten en aandoeningen bij chinchilla's zijn:

- darmstoornissen (verstopping of diarree)
- gebitsproblemen (witte snijtanden, doorgroeiende snijtanden, slecht op elkaar sluitende kaakhelften en haken op de kiezen)
- geïrriteerd of ontstoken oog
- infectie van de voorste luchtwegen
- longontsteking
- leververvetting
- diabetes- of ouderdomsglaucoom (staar)
- botbreuken
- oververhitting
- shock

Op onze website www.chinchillavraagbaak.nl kunt u alles vinden over ziekten, aandoeningen en hoe in voorkomende gevallen te handelen.

• Waarop moet ik letten bij de aanschaf van chinchilla's?

Onverschillig of u uw chinchilla's via een particulier, dierenwinkel, fokker of opvang betreft: let er op hoe de dieren zijn gehuisvest en hoe het met de hygiëne is gesteld.

Een doordringende ammoniaklucht in de verblijfsruimten, vieze hokken, bevuilde etensbakjes, door algen aangetaste waterflesjes, smerige drinkbakjes en verontreinigde zandbaden, beloven niet veel goeds.

Ook vieze zitplankjes (voor zover er überhaupt plankjes aanwezig zijn) met vastgekleefde resten ontlasting of ingedikte urineplekken, zijn weinig representatief en kunnen een bron van infectie vormen.

De afwezigheid van vers hooi of van een knaagsteen is meestal een veeg teken.

Let ook op chinchilla's die er niet lekker bij zitten: chinchilla's die op hun zij liggen of die met een opgebolde rug in een hoekje van de kooi zitten.

• Hoe kan ik zien of een chinchilla gezond is?

De belangrijkste kenmerken van een gezonde chinchilla zijn:

1. de ogen staan helder; ze zijn bol en glanzend en er is geen sprake van uitvloeiing
2. de neus is droog en schoon, er is geen uitvloeiing
3. de bek is schoon en droog, de snijtanden sluiten netjes, recht op elkaar, de ondertanden zijn langer dan de boventanden, de kleur is geeloranje, de tong beweegt vrij en soepel
4. de vacht is vol en glanzend, voelt zacht en luchtig aan en is regelmatig van structuur
5. de geslachtsstreek is schoon, er is geen sprake van uitvloeiing of een onaangename geur
6. de voetzolen zijn gaaf en voelen niet warm aan
7. de staart is beweeglijk en wordt normaal (niet verkramp) gedragen
8. het kruis raakt 'in zit' normaal de grond en wordt niet in- of opgetrokken
9. de ademhaling is rustig, in ieder geval niet zwaar, pompend of piepend
10. het diertje voelt 'gevuld' aan, zonder echt dik te zijn. De ruggengraat is 'bekleed' en niet echt voelbaar.
11. de keuteltjes hebben de juiste afmeting (8-10 mm) en zijn niet plakkerig
12. de chinchilla reageert alert, is actief en toont interesse voor zijn omgeving.

• Wat moet ik doen als een chinchilla overlijdt?

Het is bijna het schrikbeeld van iedere chinchillaliefhebber: het overlijden van een chinchilla.

Niet alleen omdat het u als eigenaar diep raakt, maar vooral ook vanwege het verdriet van 'de achterblijver' (foto). Het is immers niet denkbeeldig dat deze niet meer wil eten of drinken en gewoon de knop omdraait....

Het opnieuw koppelen van een chinchilla gaat helaas niet altijd van een leien dakje. Soms is het diertje nog niet toe aan een nieuwe relatie, in een ander geval lijkt geen enkele nieuwe kandidaat zelfs maar in de schaduw te kunnen staan van de eerdere partner van de achterblijver.

In zo'n situatie kunt het koppelen het beste overlaten aan mensen die veel ervaring hebben met het koppelen van chinchilla's: mensen die de karakters van al hun dieren kennen en die ook snel door hebben wat voor 'nieuw vlees' zij in de kuip hebben.

De meeste problemen ontstaan namelijk door 'gedwongen huwelijken'.

De eerste dagen lijkt het allemaal vrij goed te gaan, maar niet lang daarna kunnen toch irritaties en wrijvingen ontstaan, met alle denkbare (ellendige) gevolgen van dien.....

Gelukkig hoeven chinchilla-eigenaren tegenwoordig niet meer in spanning te zitten of een zojuist gedane aankoop welke match met de achtergebleven chinchilla.

Stichting Vida Nueva is namelijk gespecialiseerd in het begeleiden en koppelen van getraumatiseerde chinchilla's en chinchilla's met gedragsproblemen.

Bovendien zijn in ons opvangcentrum altijd wel enkele solitaire chinchilla's of koppeltjes beschikbaar die het leven van uw eenzaam achtergebleven chinchilla weer een beetje inhouden kunnen geven.

• Wat moet ik allemaal in huis hebben voordat de chinchilla's daadwerkelijk komen?

Uiteraard een nieuwe of (goed ontsmette) gebruikte kooi ☺. Deze moet voordat de chinchilla's erin komen volledig zijn ingericht met voldoende planken en dikke takken.

En verder:

Vida Nueva's boodschappenlijstje ☺ :

- een slaaphuisje of stenen kruik
- een zandbad
- een voerbakje
- 2 waterflesjes (1 reserve)
- een knaagsteen
- bodembedekking
- hooi
- voer (pellets)
- een vervoerskennel met metalen front.

• Waar kan ik het beste chinchilla's aanschaffen?

Als u niet van plan bent met de diertjes te gaan fokken: in een chinchilla- of knaagdieren-opvangcentrum.

Stichting Vida Nueva staat op het standpunt dat eigenlijk iedereen die hart voor dieren heeft, zou moeten kiezen voor chinchilla's uit de opvang.

De meeste knaagdierencentra in Nederland, België en Duitsland zitten overvol.

Alleen al bij onze stichting wachten honderden afgestane, c.q. gedumpte chinchilla's op een definitieve plek.

Juist deze gevonden, mishandelde of afgedankte dieren verdienen een warm tehuis: een plekje waar zij tot hun levenseinde welkom zijn en met respect worden behandeld.

Ook aan oudere chinchilla's, oftewel chinchilla's met een verleden, kunt u ongelooflijk veel plezier beleven.

Wij vinden het persoonlijk een geweldige uitdaging om met liefde en geduld, het vertrouwen van zo'n diertje te winnen (foto). Juist uit dit soort contacten kunnen op den duur heel speciale relaties voortkomen.

De chinchilla's van Vida Nueva hebben altijd veel aandacht gekregen. Ze zijn dan ook bijna zonder uitzondering vriendelijk en tam.

Uiteraard komen alleen gezonde dieren in aanmerking voor herplaatsing.

Als u toch wat huiverig bent om te kiezen voor oudere chinchilla's - en zeker in het geval u een nestje van de diertjes overweegt - raden wij u aan contact op te nemen met een bonafide hobbyfokker.

Deze heeft regelmatig gezonde jongen en is bekend met bloedlijnen en verantwoorde combinaties.

Adressen zijn te vinden op onze website www.chinchillavraagbaak.nl

We raden u sterk af chinchilla's te betrekken via veemarkten of kinderboerderijen. Over de afkomst van deze diertjes is meestal weinig bekend. Vaak is er sprake van inteelt.

Ook het aanschaffen van chinchilla's in een dierenwinkel is niet aan te bevelen. U loopt een reële kans een drachtig vrouwtje mee naar huis te nemen.

In de meeste zaken zitten mannetjes en vrouwtjes namelijk gewoon door elkaar heen (foto).

Slechts weinig winkeliers zijn bedreven in het hanteren en fixeren van chinchilla's. Om die reden worden de diertjes zelden tevoren gesekst.

Sommige winkeliers geven toe zelfs niet eens het precieze verschil tussen een mannetje en een vrouwtje te weten ☹.

Echter ook particulieren nemen het niet altijd even nauw. Behalve nestjes voor de 'fun' (vaak alleen maar om te weten wat voor een 'kleurtje' er uit een bepaalde combinatie komt), worden door hen ook regelmatig 'verrassingsnestjes' aangeboden.

Dit zijn niet bedoelde nestjes, ontstaan door nonchalance. Niet zelden is sprake van inteelt.

Advertentiesites staan er (helaas!) vol mee. Onder het mom van 'uit de handgelopen hobby' en 'wegens ruimtegebrek' proberen particulieren bijna dagelijks de ongewenste baby's aan de man te brengen.

Gevoelsmatig lijkt het niet verkeerd: een eenzaam jong bokje uit de dierenwinkel, een kneusje uit het tuincentrum, een paar plukkerige stakkerds van een kinderboerderij....

Toch raden wij u aan dit **niet** te doen. Toegegeven: ook wij hebben ons in het begin wel laten verleiden.... maar als er één ding zeker is geworden in de jaren van ons bestaan, dan is het wel dat iedere 'lege plek' binnen de kortste keren weer wordt 'opgevuld'. M.a.w. zielenpoten opvangen blijft echt dweilen met de kraan open.

Het probleem van dumpdieren kan slechts worden opgelost wanneer dit bij de wortel wordt aangepakt.

Als u écht wilt helpen en iets wilt betekenen, juist voor gedumpte dieren, kies dan voor chinchilla's uit ons opvangcentrum (foto). U weet dan in ieder geval zeker dat u lieve, gezonde en 'geholpen' dieren mee krijgt.

Bovendien bevordert u hiermee de doorstroming en stelt u ons in staat te doen waartoe wij geroepen zijn, namelijk het bevorderen van het welzijn van de chinchilla als huisdier.

Naast een kleine 150 permanente bewoners, wachten meer dan 250 chinchilla's op lieve en toegewijde baasjes. Wij zijn u graag behulpzaam bij het maken van een goede keuze.

Daarnaast hebben meestal ook nog wel een aantal goed ingerichte, gebruikte kooien staan. Deze mogen voor een klein prijsje weg.

Bent u serieus geïnteresseerd? Neemt u dan vooral contact met ons op!

U bent van harte welkom in ons opvangcentrum!

Graag tot ziens op Schoolkade 93-94 in Musselkanaal! (telefoon 0599 – 65 38 87)

Met chinvriendelijke groet,
Ellen Mulder, voorzitter Stichting Vida Nueva
Chinchilla Opvang en Informatie Centrum